

Gyermekjogi kérdőívek eredményei

A korszerű betegellátás nemcsak a kezelés és ápolás minőségére figyel, hanem a beteg jogaira is igyekszik tekintettel lenni. Ez különösen érvényes a gyermekekre, akik a felnőtteknél sokkal kiszolgáltatottabb helyzetben vannak.

Az **EACH** (European Association for Children in Hospital) egy gyermekjogokkal foglalkozó európai civil szervezet, mely egy 10 pontból álló Chartát fogalmazott meg. Ennek magyar fordítását az Országos Gyermekegészségügyi Intézet (OGYEI) minden egyes magyar gyermekkórház, illetve gyermekosztály vezetőjének rendelkezésére bocsátott, s mely az OGYEI honlapján elérhető (<http://www.ogyei.hu/anyagok/Gyermekjog/Eloadasok/each070711javított.pdf>). A HPH-CA munkacsoport (Health Promoting Hospital Child and Adolescent Task Force) az UNICEF, a WHO bevonásával - az EACH Charta alapján - a *kórházvezetők* részére elkészített egy **Önértékelő modellt**. Hivatalos magyar változat az OGYEI részvételével készült, és megtalálható az OGYEI (<http://www.ogyei.hu/hu/files/download.php?id=382>), valamint a HPH-CA munkacsoport (<http://www.who.cc.dk/news-1/self-evaluation-model-and-tool-on-the-respect-of-children2019s-rights-in-hospital-now-in-8-languages>) az ESSOP (European Society for Social Pediatrics and Child Health), és az EACH hivatalos nemzetközi honlapján is. Az Önértékelő modell bemutatásra került az Európai Bizottság számára, s várhatólag alkalmazása, mint elfogadott jó gyakorlat fog megjelenni.

A jelen, **OGYEI által kidolgozott kérdőív** elsődleges célja az volt, hogy a *közvélemény* figyelmét felhívja a gyermekjogok tiszteletben tartásának jelentőségére az egészségügyi ellátás során. Az egészségügynek kiemelt szerepe van a gyermeki jogok védelmében, a jó gyakorlatok terjesztésében, a közvélemény formálásában. Ennek aktualitását adta, hogy 2009-ben ünnepeltük az ENSZ Gyermekjogi Egyezmény megszületésének 20. évfordulóját. A kérdőíves vizsgálatot a HPH-CA munkacsoport tagjai más európai országokban is elvégezték. Az így kapott eredmények bepillantást nyújtanak más országok helyzetére.

Az EACH valamint az Önértékelő modell szemlélete nem áll távol a hazai egészségügyi szakemberek – orvosok, nővérek- gondolkozásmódjától, mint az a jelen kérdőíves vizsgálatból is kiderült.

A jelen felmérés eredményei általános képet festenek a gyermekjogokról a **Borsod-A.-Z. Megyei Kórház és Egyetemi Oktató Kórház, Gyermekegészségügyi Központ**ban. A szülők, hozzátartozók általános ismeretei a gyermekjogokról kimagaslóan jobb, mint bármely többi hazai kórházban. Látszik, hogy az egészségügyi személyzet komoly, sikeres erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy segítsék a szülőket abban, hogy gyermekükkel együtt tartózkodhassanak, lehetőleg a nap 24 órájában. Szorgalmazzák a szülők ápolásban való részvételét.

A tájékoztatás az országos és európai átlaghoz hasonlóan leginkább szóbeli jellegű, 71%-ban teljesen kielégítő, elvéve nem kielégítő. A tájékoztatásra vonatkozó eredményeken nagy valószínűséggel jelentősen lehetne javítani, a szakemberek további jelentős terhelése nélkül, ha növelnék a nyomtatott formájú tájékoztató anyagok használatát, akár az osztályon állandóan kihelyezett információs gyűjtemény formájában. A laikusok az esetek legnagyobb részében, több mint 90%-ban a kezelés időtartamát optimálisnak találták.

A gyerekeknek kikapcsolódáshoz való jogának biztosítása kiemelt szerepet kap a kórházban. A válaszadók 85% tartotta úgy, hogy ehhez a kórház optimális feltételeket biztosít, ami országos szinten a legjobb eredmény. A gyerekeknek, ezen alapvető jogának biztosítása ebben az intézményben kiemelten biztosított, ami mindenképp elismerést érdemel. Az európai tapasztalatok alapján helyi önkéntesek vagy korábbi betegek hozzátartozóinak bevonása további lehetőségeket ad. Az önkéntes segítő szervezetek sok helyen, különösen az angolszász országokban fontos szerepet játszanak az egészségügyi ellátás során. Jó gyakorlataikat ezért figyelmükbe ajánljuk: www.actionforsickchildren.org; www.childreninhospital.ie; www.ascscotland.org.uk.

Az eredmények azt mutatják, hogy elsősorban szocio-ekonomiai kérdés, hogy a gyerekek járóbetegként tudják-e folytatni a kezelést vagy sem. A legnagyobb korlát a távolság, és a családok anyagi helyzete.

A megkérdezettek szerint elsősorban javult, vagy esetleg nem változott a gyerekek ellátásának körülményei, amely a személyzet és az ellátók nagy elkötelezettségét tükrözi.

Ezúton köszönjük közreműködésüket e szép munkában, és egyben csatoljuk az európai vizsgálat eredményeit, melyben az összesített magyar adatok is szerepelnek.

A további sikeres együttműködés reményében:

Dr.Scheiber Dóra
Nemzetközi referens

Dr.Kovács Zsuzsa
Gyermekjogi koordinátor

Dr.Valek Andrea
Epidemiológus

Dr.Mramurácza Éva
Főigazgató helyettes

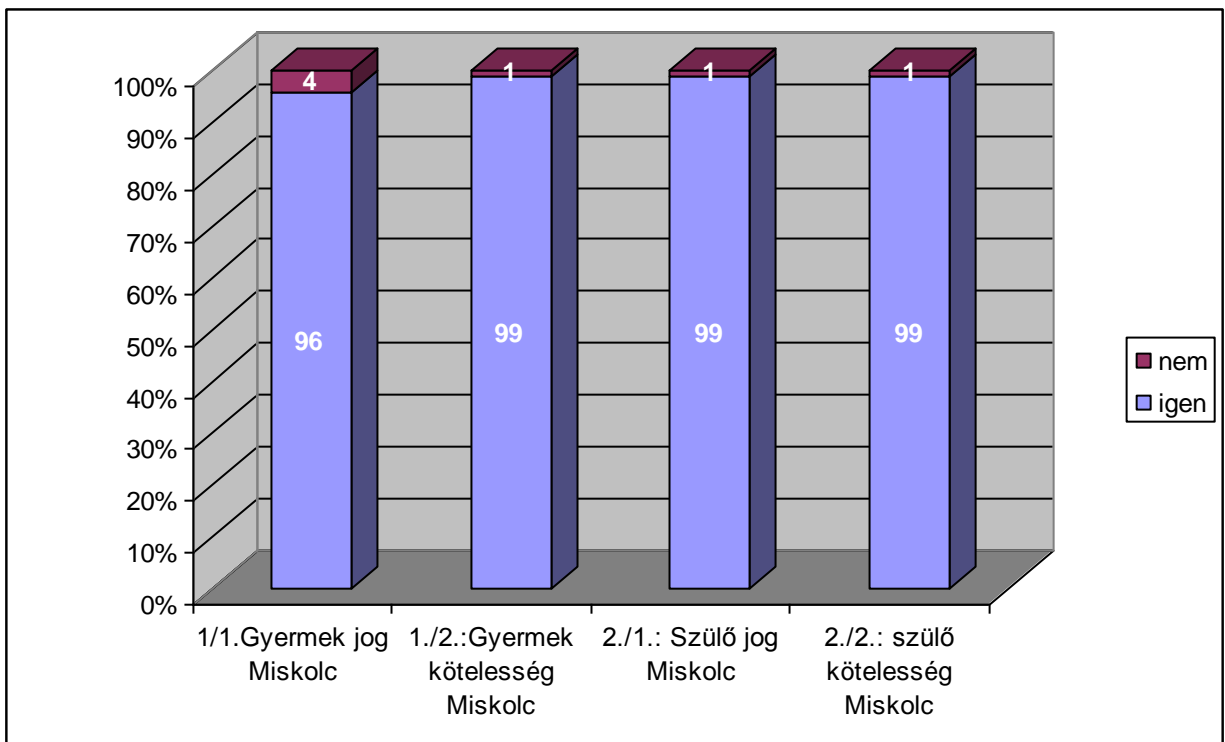
Dr.Mészner Zsófia
Főigazgató

EREDMÉNYEK:

Borsod-A.-Z. Megyei Kórház és Egyetemi Oktató Kórház, Gyermekegészségügyi Központ

1. Van-e tudomása arról, hogy a beteg gyermekeknek vannak
- jogai?
- kötelességei?
2. Van-e tudomása arról, hogy a beteg gyermekek szüleinek vannak
- jogai?
- kötelességei?

Igen Nem

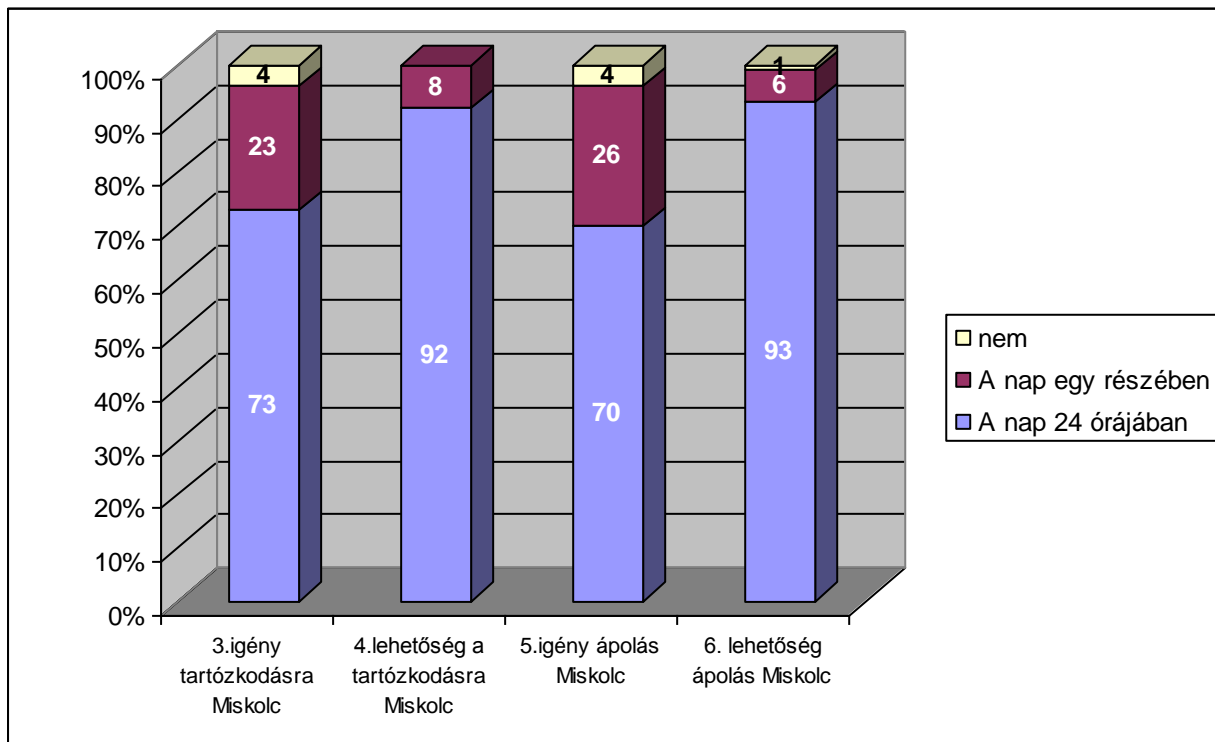

3. Volt-e a jelenlegi kezelés során igénye arra, hogy gyermekével a kórházban tartózkodjon?
 4. Volt-e erre lehetősége?
 5. Volt-e igénye arra, hogy részt vehessen gyermeke ápolásában/gondozásában?
 6. Volt-e erre lehetősége?

gen, a nap 24 órájában

Igen, de csak bizonyos napszakban

Nem

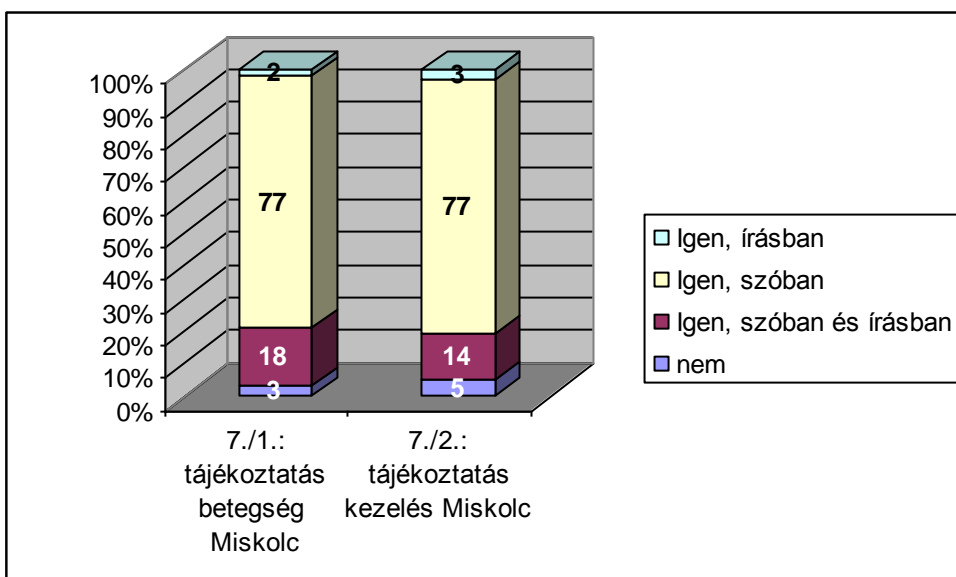
7. Kaptak-e megfelelő tájékoztatást a

- betegségéről? (több választ is megjelölhet)
- kezeléséről? (több választ is megjelölhet)

Igen, szóban

Igen, írásban

Nem

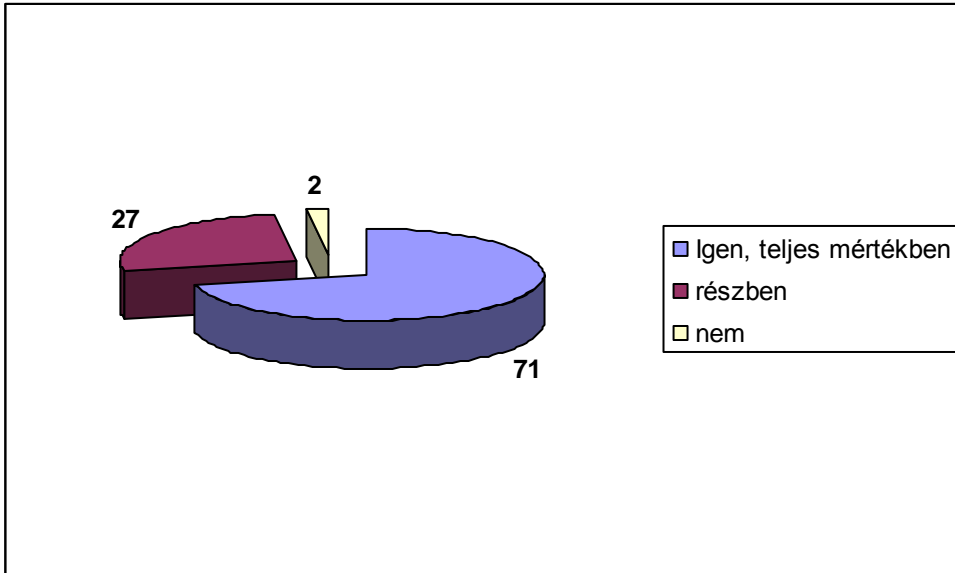

8. Milyen mértékben elégítette ki Önt a kapott tájékoztatás?

Teljes mértékben

Részben

Nem

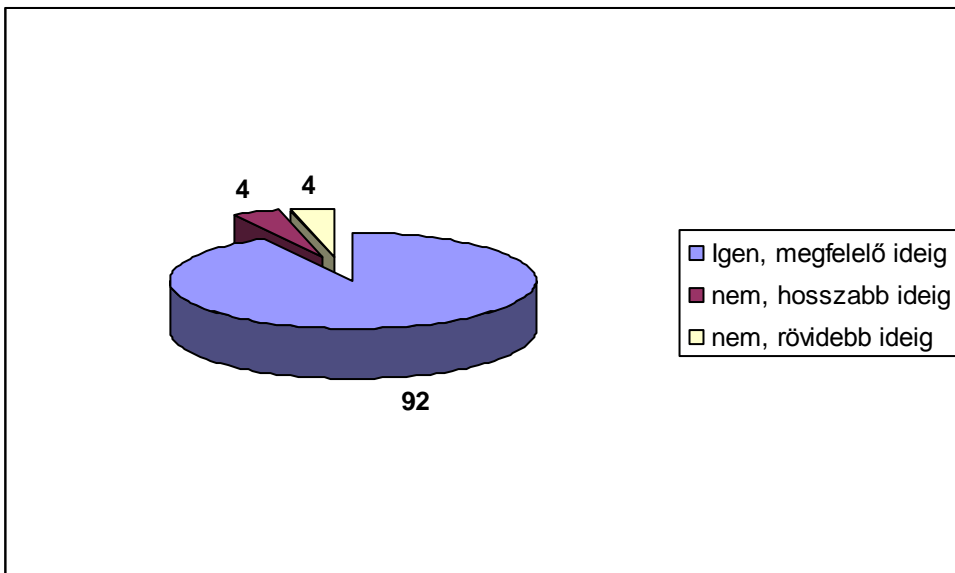

9. Ön szerint addig maradt-e a gyermeke kórházban, ameddig feltétlenül szükséges volt?

Igen, megfelelő ideig

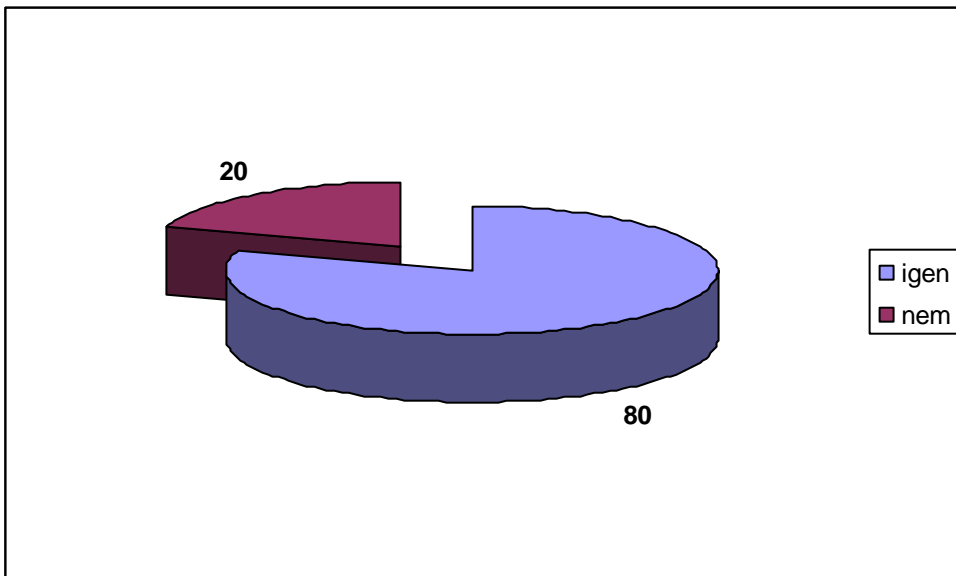
Nem, hosszabb ideig

Nem, rövidebb ideig

10. Az Önök körülményei megengedik-e, hogy gyermekük, orvosi javaslat alapján, járóbetegként folytathassa a kezelést?

Igen   Nem

Ha nem, miért? (több választ is megjelölhet)

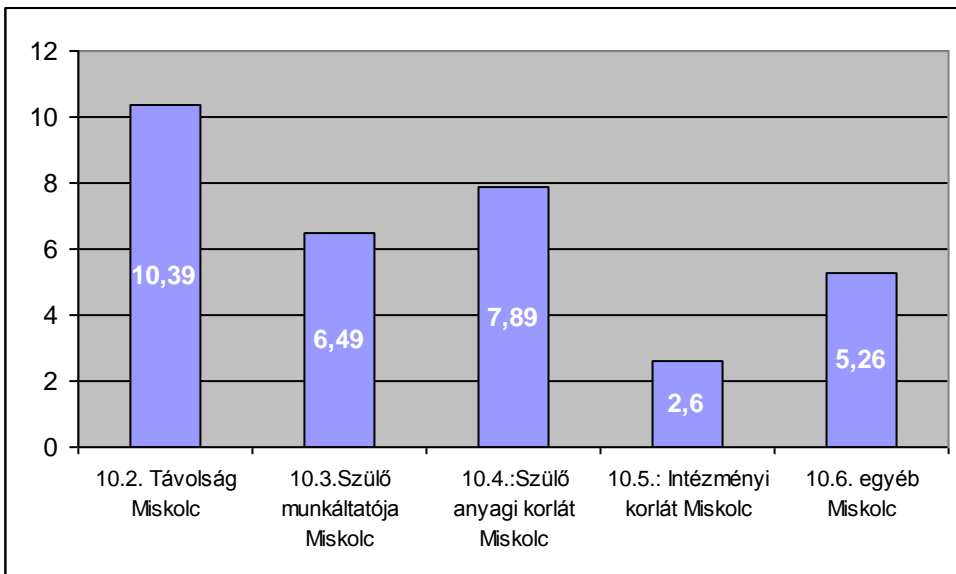
Lakóhely és az egészségügyi intézmény közötti távolság/közlekedési lehetőség hiánya ezt lehetetlenné teszi

Szülő/gondviselő munkája, elfoglaltsága nem teszi lehetővé

A család anyagi lehetőségei korlátozottak

Az egészségügyi intézmény ezt a lehetőséget nem kínálta fel

Egyéb éspedig: .....

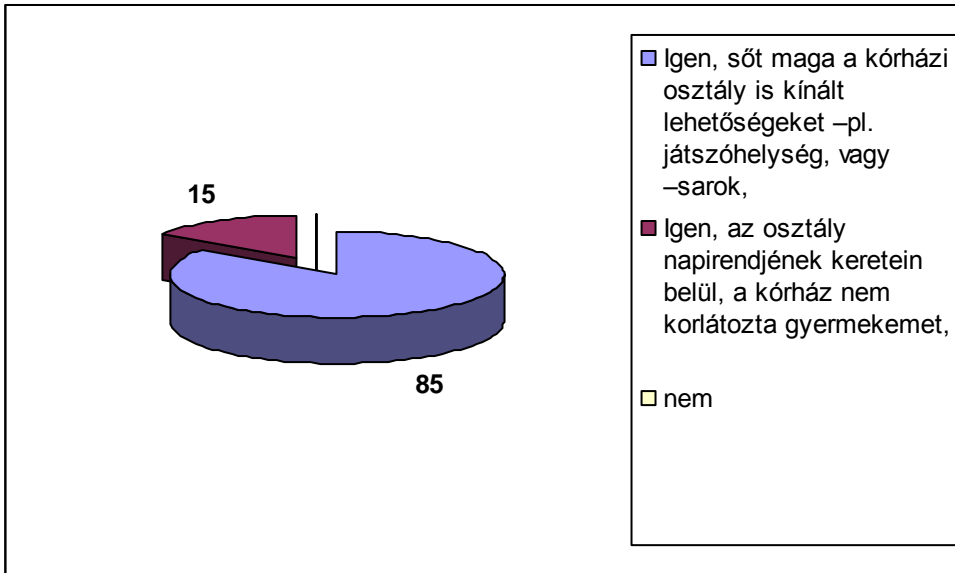

11. Amennyiben állapota megengedte, gyermeke tudott-e a kórházban is játszani, kikapcsolódni?
(Mivel jellemezhetné leginkább a körülményeket?)

Igen, sőt maga a kórházi osztály is kínált lehetőségeket –pl. játszóhelység, vagy sarok, mesekönyvek, társasjátékok, pedagógus–, melyeket a gyermekek igénybe vehettek

Igen, az osztály napirendjének keretein belül, a kórház nem korlátozta gyermekemet, hogy az otthonról hozott játékokkal (társasjáték, könyv, plüssmaci stb.) kikapcsolódjon

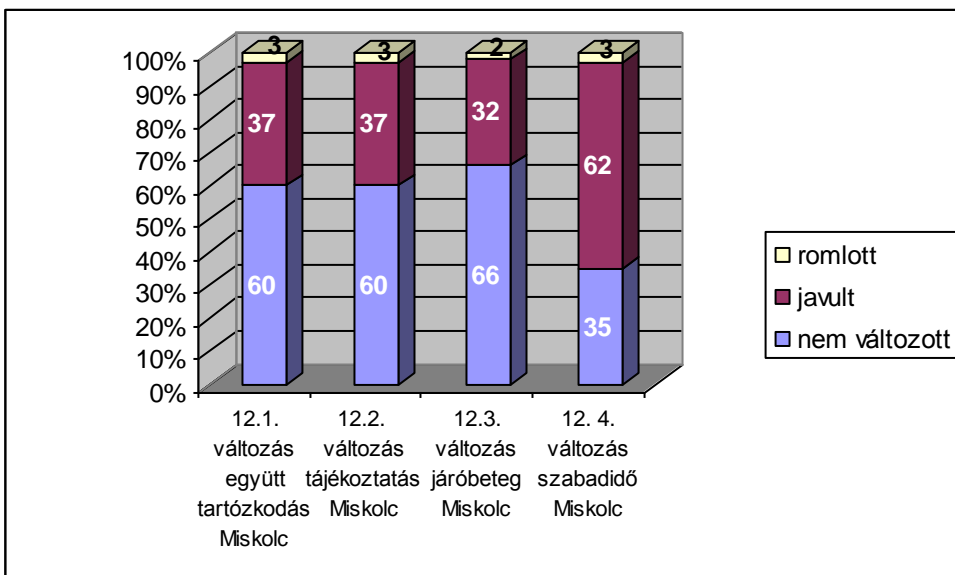
Nem

12. Ha már korábban is volt gyermeke ebben a kórházban, tapasztal-e változást? A kórházban

- a szülővel való együtt tartózkodás lehetősége
- a tájékoztatás
- annak lehetősége, hogy a kezelés járóbetegként folytatódjék
- a játszás lehetősége

Javult Romlott Nem változott

13. Ha gyermeke olyan nagy, hogy véleményét meg tudja fogalmazni a kórházi tartózkodásról, kérjük, írja le:

14. Ön mit tud tenni/javasolni azért, hogy a szórólapon megfogalmazott célokat elérjük?